

عنوان مقاله:

گونه شناسی استکبار و ماهیت آن در قرآن کریم

محل انتشار:

یازدهمین همایش بین المللی پژوهش های قرآنی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 42

نویسندگان:

سیما جوینی پور - دکترای الهیات (علوم قرآن و حدیث) دانشگاه فردوسی مشهد و مدرس دانشگاه

سهیلا پیروزفر - دانشیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

یکی از مهم ترین مباحث قرآنی در حوزه رفتار شناسی و جامعه شناسی، تحلیل و بررسی استکبار در ابعاد و سطوح مختلف آن است. عنایت قرآن کریم به استکبارستیزی و نهادینه کردن این فرهنگ در افراد و جوامع و وجود مستکبران در همه اعصار، باعث شده آیاتی چند از قرآن به بیان ویژگی ها و صفات اخلاقی- رفتاری آنان اختصاص یابد. اهمیت این موضوع تا جایی است که شناخت پدیده استکبار در هر عصر و زمانی، از لوازم بصیرت دینی و از اهم موضوعات اجتماعی تلقی می شود. در این جستار، تلاش شده تا با ارائه تعریفی جامع و تحلیلی دقیق از ماهیت استکبار و بررسی حوزه معنایی این واژه، به تحلیل و ریشه یابی انواع و اقسام آن و استخراج عوامل، ریشه ها و آثار این پدیده پرداخته شود. این پژوهش به شیوه تحلیل متن به بررسی آیات مربوطه در حوزه استکبار پرداخته است. با بررسی واژه استکبار در کنار واژگان هم نشین و مترادف آن، به زمینه ها، عوامل و آثار این پدیده شوم اجتماعی اشاره نموده و نتیجه می شود که استکبار عبادی، ریشه و علت سایر اقسام استکبار می باشد. اشرافیت، قدرت نظامی و اقتصادی، بی نیازی از خداوند و نادیده انگاری قدرت الهی، از مهم ترین عوامل شکل گیری استکبار به شمار می آید. همچنین تقویت روحیه قیام و ظلم ستیزی و خودباوری و توجه به ارزش های الهی و خروج از خود محوری و هوای نفس، از جمله راهکارهای قرآن برای مقاله با این صفت مذموم اجتماعی است.

کلمات کلیدی:

قرآن، استکبار، استضعاف، کفر، ظلم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/966944>

